
Vergaderjaar 2020–2021

35 830 B

Jaarverslag en slotwet van het Gemeentefonds 2020

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de comptabiliteitswet 2016 afzonderlijk bij wet vastgesteld en ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het gemeentefonds.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 3 (verplichtingenbedrag als bedoeld in artikel 5 van de Fvw)

Ingevolge [artikel 5](#), eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet hebben gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering en de aanvullende uitkeringen is opgenomen. Ingevolge [artikel 5](#), tweede lid, van de Financiële-verhoudingswet hebben de gemeenten gezamenlijk recht op de bedragen die in de begroting als verplichting voor het totaal van de integratie-uitkeringen en het totaal van de decentralisatie-uitkeringen zijn opgenomen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

K.H. Ollongren

De Staatssecretaris van Financiën,

J.A. Vijlbrief

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELLEN (SLOTVERSCHILLEN)

Artikel 1 Gemeentefonds

Uitgaven

In onderstaande tabel wordt een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het uitgavenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de 2e suppletoire begroting 2020 is het uitgavenbedrag van het gemeentefonds met € 146 mln. verlaagd. De in de tabel weergegeven mutaties worden onder de tabel nader verklaard.

Totstandkoming uitgavenbedrag gemeentefonds 2020 (bedragen x € 1.000)	
Stand uitgavenbedrag vastgestelde begroting 2020	31.901.410
Stand uitgavenbedrag eerste suppletoire begroting 2020¹	33.151.951
Stand uitgavenbedrag tweede suppletoire begroting 2020	33.582.549
Voorgestelde mutaties bij slotwet 2020	
1) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet opdrachten	- 32
2) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet bijdragen	4
3) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2020	- 136.025
4) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2020	- 2
5) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2020	- 10.094
Totaal mutaties bij slotwet	- 146.149
Stand uitgavenbedrag slotwet 2020	33.436.400
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet opdrachten</i>	<i>1.208</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet bijdragen</i>	<i>769</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Algemene uitkering</i>	<i>26.817.031</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	<i>4.809.716</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>1.807.676</i>

¹ Inclusief mutaties 1e ISB 2020 (Kamerstukken II 2019/20, 35480, nr. 1) en mutaties 2e ISB 2020 (Kamerstukken II 2019/20, 35544, nr. 1)

De wijziging van het uitgavenbedrag is het saldo van een aantal mutaties:

1) *Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet opdrachten*

Het gerealiseerde bedrag komt totaal € 32 duizend lager uit dan bij 2e suppletoire begroting 2020 werd geraamd. Het budget voor 2020 is daarmee niet volledig tot besteding gekomen. Deze uitgaven zullen in 2021 alsnog worden gedaan. Daarom zullen de uitgaven «Kosten financiële-verhoudingswet» bij Voorjaarsnota 2021 met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld, conform de bestaande afspraken hierover met het Ministerie van Financiën.

2) *Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet bijdragen*

Het gerealiseerde bedrag komt totaal € 4.000 hoger uit dan bij 2e suppletoire begroting 2020 werd geraamd.

3) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2020

De uitbetalingen aan gemeenten in 2020 blijken lager te zijn dan het beschikbare uitgavenbudget bij 2e suppletoire begroting 2020. Het gaat hierbij om een verschil van € 136 mln. De reden voor het verschil ligt in het feit dat zolang de uitkeringsfactor niet definitief is, de omvang van de betalingen aan de gemeenten kan afwijken van het budget dat in de begroting vermeld staat. Het uitgavenbudget voor de algemene uitkering zal bij Voorjaarsnota 2021 met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld, zodat de betalingen alsnog plaats kunnen vinden.

4) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2020

De uitbetalingen aan gemeenten in 2020 blijken lager te zijn dan het beschikbare uitgavenbudget bij 2e suppletoire begroting 2020. Het gaat hierbij om een verschil van € 2.000. Het uitgavenbudget voor de integratie-uitkeringen zal bij Voorjaarsnota 2021 met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld, zodat de betalingen alsnog plaats kunnen vinden.

5) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2020

De uitbetalingen aan gemeenten in 2020 blijken lager te zijn dan het beschikbare uitgavenbudget bij 2e suppletoire begroting 2020. Het gaat hierbij om een verschil van € 10 mln. Een specificatie van dit bedrag is opgenomen in de bijlage bij deze slotwet. Het uitgavenbudget voor de decentralisatie-uitkeringen zal bij Voorjaarsnota 2021 met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld, zodat de betalingen alsnog plaats kunnen vinden.

Verplichtingen

In de volgende tabel wordt ter toelichting een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het verplichtingenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de 2e suppletoire begroting 2020 is het verplichtingenbedrag met € 14 mln. verlaagd.

Totstandkoming verplichtingenbedrag gemeentefonds 2020 (bedragen x € 1.000)	
Stand verplichtingenbedrag vastgestelde begroting 2020	31.901.410
Stand verplichtingenbedrag eerste suppletoire begroting 2020 ¹	33.065.583
Stand verplichtingenbedrag tweede suppletoire begroting 2020	33.496.181
Voorgestelde mutaties bij slotwet 2020	
1) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet opdrachten	- 511
2) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet bijdragen	39
3) Afboeken oude verplichtingen decentralisatie-uitkeringen	- 13.502
Totaal mutaties bij slotwet	- 13.974
Stand verplichtingenbedrag slotwet 2020	33.482.207
Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet opdrachten	729
Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet bijdragen	804
Waarvan verplichtingenbedrag Algemene uitkering	26.905.046
Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkeringen	4.809.717
Waarvan verplichtingenbedrag Decentralisatie-uitkeringen	1.765.911

1 Inklusief mutaties 1e ISB 2020 (Kamerstukken II 2019/20, 35480, nr. 1) en mutaties 2e ISB 2020 (Kamerstukken II 2019/20, 35544, nr. 1)

De wijziging van het verplichtingenbedrag is als volgt te verklaren:

1) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingwet opdrachten

Het gerealiseerde bedrag komt totaal € 511 duizend lager uit dan bij 2e suppletoire begroting 2020 werd geraamd. Dit is veroorzaakt doordat in 2020 minder opdrachten zijn aangegaan dan vooraf geraamd.

2) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingwet bijdragen

Het gerealiseerde bedrag komt totaal € 39 duizend hoger uit dan bij 2e suppletoire begroting 2020 werd geraamd. Dit is veroorzaakt doordat in 2020 iets meer bijdragen zijn verleend dan vooraf geraamd.

3) Afboeken oude verplichtingen DU

Deze boeking hangt samen met het afboeken van enkele oude verplichtingen samenhangend met decentralisatie-uitkeringen uit 2016 en 2017.

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de 2e suppletoire begroting 2020 worden de ontvangsten met € 146 mln. verlaagd.

Bijlage specificatie integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Specificatie integratie- en decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds 2020 (bedragen x € 1.000)					
	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	Vershil
Integratie-uitkeringen					
Voogdij 18+	704.592		704.592	704.592	0
Beschermde wonen	1.938.274		1.938.274	1.938.274	0
Participatie	2.122.682		2.122.682	2.122.682	0
Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten	9.763		9.763	9.763	0
Uitvoeringskosten inburgering	34.406		34.406	34.405	- 1
Wijziging betalingsverloop 2019	1		1	0	- 1
SUBTOTAAL IU	4.809.718	0	4.809.718	4.809.717	- 1
Decentralisatie-uitkeringen					
Aanpak discriminatie	257		257	257	0
Aanpak laaggeletterdheid	5.000		5.000	5.000	0
Aanpak lerarentekort G4	4.000		4.000	4.000	0
Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren	156		156	156	0
Beeldende kunst en vormgeving	13.500		13.500	13.500	0
Bevolkingsdaling	11.245		11.245	11.245	0
Bibliotheekmiddelen	1.000		1.000	1.000	0
Bodemsanering	51.760		51.760	51.758	- 2
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	73.000		73.000	73.000	0
BRP centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731		4.731	4.731	0
Buurtsportcoaches	75.005		75.005	75.004	- 1
Correctie Waterschapswegen (Knelpunten verdeelproblematiek)	3.695		3.695	3.695	0
Crisisdienstverlening (covid 19)	16.040		16.040	16.040	0
Deltaprogramma Ruimtelijke adaptie	4.639		4.639	4.639	0
Dialogo Sinterklaasintocht	35		35	35	0
Duurzaam erfgoed	913		913	913	0
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief)	18.000		18.000	18.000	0
Erfgoed deal	2.205		2.205	2.205	0
Experiment gesloten coffeeshopketen	1.500		1.500	1.500	0
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivm Covid-19	28.975		28.975	28.975	0
Faciliteitenbesluit opvangcentra	13.657		13.657	8.308	- 5.349
Geweld hoort nergens thuis	3.600		3.600	3.600	0
Gezond in de stad	24.042		24.042	24.042	0
Groeiopgave Almere	8.676		8.676	8.676	0
Impactanalyse Leefbaarheid en veiligheid	198		198	198	0
Implementatie traject 5 sociaal domein	310		310	310	0
Jeugd	21.700		21.700	21.700	0
Jeugd aan zet	470		470	470	0
Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	5.100		5.100	5.100	0
Kansen voor alle kinderen	85.000		85.000	85.000	0
Kerkensies	3.200		3.200	2.075	- 1.125
Koplopergemeenten clientondersteuning	4.152		4.152	4.152	0
Landelijke functies opvang	8.114		8.114	8.113	- 1
Landelijke voorziening vreemdelingen	17.000		17.000	17.000	0
LHBTI beleid regenboogsteden	1.323		1.323	1.323	0
Maatschappelijke begeleiding	18.005		18.005	18.005	0
Maatschappelijke opvang	476.057		476.057	476.057	0

	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	Verschil
Meetsystemen geluidsnet Geilenkirchen	40		40	39	- 1
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	23.000		23.000	23.000	0
Perspectief op werk	35.000		35.000	35.000	0
Pilot opvang en begeleiding asielzoekers	443		443	443	0
Pilots Logeerszorg	485		485	485	0
Pilots Roma en Sinti	239		239	239	0
Pilots Veranderopgave inburgering (VOI)	5.109		5.109	5.108	- 1
Pilots Verdere integratie arbeidsmarkt (VIA)	176		176	176	0
Precariobelasting en mark- en evenemententleges	20.000		20.000	20.000	0
Proeftuinen cultuurprofielen	1.399		1.399	1.399	0
Programmabureau Sociaal domein	325		325	325	0
Regionale opgaven	64.342		64.342	64.342	0
Scholenprogramma Groningen	3.000		3.000	3.000	0
Toeristen- en parkeerbelasting	225.000		225.000	225.000	0
Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd	36.000		36.000	36.000	0
Veilige steden	391		391	391	0
Veiligheidshuizen	7.699		7.699	7.699	0
Verhoging taalniveau statushouders	20.000		20.000	20.000	0
Versterken lokale werkgelegenheid Groningen	1.300		1.300	1.300	0
Versterking arbeidsmarktregio's	2.692		2.692	2.692	0
Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede	22.225		22.225	22.225	0
Voorschoolse voorziening peuters	38.300		38.300	38.300	0
Vrouwenopvang	217.655		217.655	217.654	- 1
VTH-taken	46.700		46.700	46.700	0
Vuelta 2020	1.500		1.500	1.500	0
Weerbare samenleving	133		133	133	0
Wijziging betalingsverloop 2019	38.357		38.357	34.741	- 3.616
TOTAAL DU	1.817.770	0	1.817.770	1.807.675	- 10.095
TOTAAL IU en DU	6.627.488	0	6.627.488	6.617.392	- 10.096